

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1106

Vragen van het lid **Marcouch** (PvdA) aan de Ministers van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en van Veiligheid en Justitie over *salafisten die moskeeën dreigen over te nemen* (ingezonden 24 november 2016).

Antwoord van Minister **Asscher** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid), mede namens de Minister van Veiligheid en Justitie (ontvangen 1 februari 2017). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2016–2017, nr. 825.

Vraag 1

Kent u de berichten «Het huidige moskeebestuur vaart een positieve koers»¹, «Gebeurtenissen in de Amsterdamse Al Ummah Moskee, doen een beerput opengaan, namen en rugnummers zijn genoemd»² en «Grote operatie Duitse politie tegen salafisten»³?

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2, 4

Deelt u de mening dat het zorgwekkend is dat salafisten pogingen ondernemen of daar al succesvol in zijn geweest om de macht in moskeeën over te nemen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Is er nog steeds sprake van een groeiende invloed «van personen en organisaties die vanuit bepaalde salafistische leerstellingen aanzetten tot haat, onverdraagzaamheid en afzondering en die de vrijheid van anderen proberen in te perken»⁴? Zo ja, wat gaat u concreet doen om deze invloed in te perken? Zo nee, waaruit blijkt dat die invloed niet meer groeiende of mogelijk afnemend is?

Antwoord 2, 4

Het incident in de Al Ummah moskee past binnen een breder palet aan voorbeelden waarbij een verschil van mening over de gewenste koers van een moskee kan leiden tot schisma's en spanningen binnen een moskee. Het

¹ Het Parool, 22 november 2016

² <http://azazelsvisie.blogspot.nl/2016/11/gebeurtenissen-in-de-amsterdamse-al.html?m=1>

³ <https://www.bnr.nl/nieuws/internationaal/10314015/grote-operatie-duitse-politie-tegen-salafisten>

⁴ Uit een brief van de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid d.d. 25 februari 2016, Kamerstuk, 29 614, nr. 39

kabinet maakt zich net zoals de Kamer zorgen over dergelijke ontwikkelingen indien deze gepaard gaan met het aanzetten tot haat, onverdraagzaamheid en afzondering en de inperking van de vrijheid van anderen door personen of organisaties vanuit bepaalde salafistische leerstellingen. Zoals eerder per brief aan de Kamer gemeld (Kamerstuk 29 614, nr. 39) steunt het kabinet lokale partners bij hun omgang met dergelijk problematische gedragingen door middel van een driesporenaanpak. De aanpak bestaat onder andere uit het aanspreken en confronteren van organisaties en individuen bij problematische gedragingen, en het handhaven bij het plegen van strafbare gedragingen. In het geval van de recente gebeurtenissen bij de Al Ummah moskee staat de rijksoverheid in contact met de lokale overheid, en wordt ondersteuning geboden wanneer nodig.

Vraag 3

Zijn u meer incidenten bekend van geweld of intimidatie binnen moskeeën waarbij aanhangers van gematigde stromingen van de islam het slachtoffer zijn geworden van radicale salafistische elementen binnen de islam? Zo ja, wat is de aard en de omvang van deze incidenten?

Antwoord 3

Dergelijke geweldsincidenten in andere moskeeën zijn het kabinet niet bekend. Wel zijn er gevallen bekend van moskeeën waar salafisten meer invloed proberen te vergaren, wat kan leiden tot spanningen en soms gepaard kan gaan met intimiderend gedrag. De rijksoverheid biedt indien gewenst, ondersteuning aan lokale overheden in hun aanpak van dergelijke incidenten.

Vraag 5

Is het verbieden van salafistische organisaties in Duitsland en het optreden tegen deze organisaties effectief om deze organisaties tegen te kunnen houden? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 5

Het is aan de Duitse overheid om te beoordelen of het verbod en het optreden effectief is. Het Duitse instrument van een verbod is niet één op één toepasbaar op het Nederlandse stelsel. Mocht een persoon of organisatie in Nederland oproepen tot geweld, dan kan deze met het bestaande instrumentarium worden aangepakt. De Kamer zal nog nader geïnformeerd worden over de kabinetsreactie ten aanzien van het internationaal vergelijkend onderzoek naar het naderende gevaarcriterium van antidemocratische groeperingen.

Vraag 6

Deelt u de mening dat signalen die duiden op geweld en intimidatie door salafisten met als doel de macht in moskeeën over te nemen en hun gedachtengoed verder te verspreiden nu wel aanleiding geven om deze organisaties te verbieden? Zo ja, waarom en hoe gaat u dit doen? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Op grond van artikel 2:20 Burgerlijk Wetboek kan de rechtbank op verzoek van het Openbaar Ministerie een rechtspersoon waarvan de werkzaamheid in strijd is met de openbare orde verboden verklaren en ontbinden. Zoals eerder per brief aan de Kamer gemeld⁵, gelden er op basis van de jurisprudentie hoge eisen voor een dergelijk verbod. Wil een verzoek tot verbodenverklaring kans van slagen hebben dan moet bijvoorbeeld kunnen worden aangetoond dat er sprake is van een werkzaamheid waarvan de ongestoorde voortzetting en navolging in een democratische rechtsstaat niet kan worden geduld op straffe van ontwrichting. Het verbieden van een rechtspersoon vormt immers een ernstige inbreuk op het grondrecht van vrijheid van vereniging en vergadering waaraan slechts in het uiterste geval mag worden toegekomen. Het is aan het Openbaar Ministerie om te bepalen of een verzoek ex artikel 2:20 Burgerlijk Wetboek opportuun is. Het Openbaar Ministerie heeft mij laten

⁵ Kamerstuk 29 279, nr. 226.

weten dat indien daartoe aanleiding bestaat zij de mogelijkheid om bij de rechtbank een verzoek in te dienen zal overwegen, maar dat enkel signalen daarvoor in ieder geval niet voldoende zijn.